

Technologický postup: Zemné konštrukcie

Časť: Paženie výkopov

Zabezpečenie stability stien výkopov

- (1) Steny výkopov sa musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečenie stien sa navrhuje a vykonáva podľa osobitných predpisov a spôsob zabezpečenia musí byť uvedený v projekte stavby.
Pri vrúbení sa používa paženie stien výkopov
 - a) príložné – pri suchých, málo tlačivých horninách súdržných do hĺbky 5 m až 7 m,
 - b) záťažné – tam, kde sa očakávajú vyššie zemné tlaky a s ohľadom na stabilitu steny výkopu sa musia pažiny spúšťať zároveň s hĺbením (čiastočne súdržné horniny),
 - c) oceľovou štetovnicovou stenou – v silne tlačivých horninách a v nesúdržných horninách pod hladinou podzemnej vody,
 - d) podzemnými stenami alebo pilotovými stenami – pri prácach pod hladinou podzemnej vody, ak priesak cez štetovnicové steny obmedzuje pracovný priestor.
 - (2) Zvislé steny (boky) ručných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu od hĺbky väčšej ako
 - a) 1,3 m v zastavanom území,
 - b) 1,5 m v nezastavanom území.Ak do týchto výkopov vstupujú pracovníci, výkopy musia mať svetlú šírku najmenej 0,8 m, ak osobitné predpisy neurčujú inak. V zeminách nesúdržných, podmáčaných, alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmami, sa steny musia zabezpečiť aj pri menších výškach stien.
 - (3) Je zakázané zostupovať alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii paženia, vystupovať do strojov vykopaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené podľa odseku 2 bez vhodnej ochrany pracovníkov (ochranný rám, bezpečnostná klieťka, rozperné konštrukcie a pod.).
 - (4) Ak sa v stenách výkopov zistia väčšie balvany, zvyšky stavebných konštrukcií a iných nesúdržných materiálov, ktoré by svojím tlakom mohli uvoľniť zeminu, musia sa zabezpečiť proti uvoľneniu alebo odstrániť. Odkryté vedenia potrubia v stene výkopu sa musia ihneď zabezpečiť proti priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.
 - (5) Pri ručnom odstraňovaní výstuže (rúbenia) sa musí postupovať od spodku pri súčasnom zasypávaní odpaženého výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť práce.
 - (6) Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacích konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže (rúbenia), paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope.
- (STN 73 3050)

Zabezpečenie výkopových prác

- (1) Výkopy v obývanom území na verejných priestranstvách a v uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce musia byť zakryté alebo na okraji, kde hrozí nebezpečenstvo pádu do výkopu, musia byť zabezpečené. Ak je zabezpečenie vo väčšej vzdialenosti ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhotovujúcu zábranu sa považuje jednotyčové zábradlie 1,1 m, nápadná prekážka najmenej 0,6 m vysoká alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m.

- (2) Výkopy priliehajúce verejným komunikáciám alebo zasahujúce do nich musia byť vybavené výstražnou dopravnou značkou. V noci a pri zníženej viditeľnosti musia byť
 - (3) označené červeným výstražným svetlom na začiatku a na konci výkopu, prípadne v iných nebezpečných miestach podľa miestnych podmienok. Pozdĺž komunikácií môžu byť výstražné miesta od seba vzdialené najviac 50 m.
 - (4) Cez výkopy hlbšie ako 0,5 m sa musia riadiť bezpečné priechody široké najmenej 0,75 m. Na verejných priestranstvách bez ohľadu na hĺbku výkopu musia byť priechody široké najmenej 1,5 m. Priechody nad výkopom hlbokým do 1,5 m musia byť vybavené obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zarážkou.
 - (5) Pre pracovníkov pracujúcich vo výkopoch sa musí zaistiť bezpečný zostup (výstup). Vo výkopoch hlbších ako 1,5 m sa zriaďujú zostupy (výstupy) vzdialené od seba najviac 30 m.
 - (6) Okraje výstupu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projekte. Priestor šmykového klinu výkopu, sa na povrchu terénu nesmie zaťažovať stavebnou prevádzkou, objektmi, zariadení staveniska, strojmi, materiálom a pod., okrem prípadov, keď spôsob zabezpečenia stability steny výkopu je riešený v projekte na základe výpočtu.
 - (7) Pri prerušení zemných prác sa nesmie ohroziť bezpečnosť práce. Zodpovedný pracovník musí zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu zábran, paženia, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies a pod.
 - (8) Pred začatím zemných prác sa okolité objekty ohrozené výkopom musia zabezpečiť. Spôsob zabezpečenia objektov sa musí určiť v projekte stavby.
- (STN 73 3050)

v Trnave, dňa

Ing. Igor Baďura
konateľ

Vyjadrenie projektanta:

Vyjadrenie verejného obstarávateľa: